

Господин Трифун Костовски е исклучително познат во македонското општество. Го знаат и најмладите и највозрасните. И спортистите и научниците и пејачите и бизнисмените и селаните и политичарите. За него ќе ви речат дека е тој сè, но најмногу вистински господин, што како ретко кој од Македонија знае да прави пари. Но, ова е само делумно точно, затоа што неговата главна пасија е како да им даде смисла на парите. Како тие да се стават во функција на добрите дела, вредните, големите но и малите, тековните, дневните, сè со цел Македонија да стане поубава реалност не само за него, туку и реализиран сон на секој нејзин граѓанин.

Тој е само навидум типичен претставник на повоената скопска генерација за која обично се вели дека е жртвувана. Посебно неговата од 1946 година. Неверојатно трудољубив, упорен, трпелив и љубопитен, не само што ќе го заокружи со успех своето образование (Економски факултет на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" - Скопје) туку, многу рано ќе научи дека треба да си мајстор на животот со големо срце и широка душа, со умешност да се балансираат и усогласат потребите на семејството, кариерата, личните и општествените амбиции. Смислата за организација ќе му ги искристализира приоритетите и редоследот на потезите што ќе ги влече како свој, независен и авторитетен човек. Е, сега вистина е дека пред било што, најпрво ќе заработи чир на желудникот, но и на него ќе гледа само како на добар сигнал дека од него ќе биде нешто повеќе од просечно. Ќе му се посреќи со вработувањето во "Технометал-Вардар", како негов претставник во Варша-

ва. Подоцна и на "Ситко" во истоимениот град и во Виена. По осамостојувањето на Македонија ја основа својата фирма "Кометал Трејд" Гмбх со седиште во Виена и разграноци во Швајцарија, Полска, Украина и Русија. Своите пари заработени надвор ги вложува дома, во повеќе области со една цел: да ѝ се помогне на татковината и да се остави трага, белег, печат дека сме биле, дека сме и дека ќе бидеме. Знае, господинот Трифун Костовски дека најважното за секој народ е образованието и науката, затоа и ја основа Фондацијата при МАНУ. Културата на живеење е невозможна без уметностите, физичката култура и спортот. Ќе ги помага како современите уметници (сликари, скулптори, глумци, пејачи и др.) така и оние од нашето минато чии градби, фрески, икони и други дела вреди да се сочуваат и реставрираат за сегашните и идните поколенија Македонци. За ракометот и вложувањата во другите спортови не треба многу да се пишува, бидејќи со неговиот и наш РК "Кометал" најпрво влеговме во Европа. Во 2001/2002 година бевме на самиот европски врв во женскиот клупски ракомет. За да бидеме повторно европски шампиони господинот Трифун Костовски денеска е прв човек на Ракометната федерација на Македонија. Тој е и актуелен пратеник во македонскиот Парламент, со еден куп други активности за кои ќе прочитате подолу во интервјуто. Велат сакал да биде претседател на државата ама... Сакал да биде и градоначалник на главниот град ама... Добро е ако е така, бидејќи според мислењето на многумина тој тоа би го правел со страст, знаење и посветеност.

НЕ СЕ ТРГУВА СО МЕЃА ДОВ

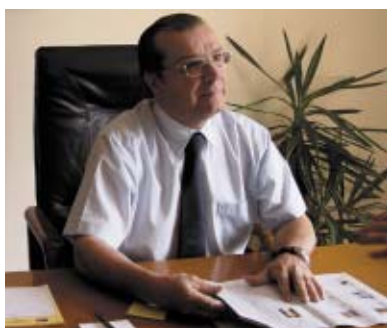


УСЕБНАТА ЕРБА

■ Разговорот го водеше: **Снежана КЛИНЧАРОВА**




Господине Костовски, мнозина се луѓето што мислат и велат дека со Вас е многу лесно да се разговара заради Вашата сестраност, но сериозните новинари, убедена сум дека се во големи дилеми по вакви поводи: кој метод да се одбере и на што да му се даде приоритет. Бидејќи во македонските транзициски години политиката е сè и сè е политика, да почнеме со




неа. Вие сте еден од ретките авторитетни пратеници кој објективно и конструктивно критикува законски предлози (менаџирањето на кризи), состојби (војната 2001, Рамковниот договор), кадровска политика (јавен обвинител, ген. дир. на МРТ), организациска поставеност (министерство за евроинтеграции и друго). Колку сте задоволен од Вашиот учинок во политиката која според сите параметри и случувања станува една од најизвиканите професии кај нас?

КОСТОВСКИ: Сосема сте во право за констатацијата дека кај нас сè е политика и тоа е поразителен факт. Поразителен затоа што сè станува политика само во услови на сиромаштија, на недостаток на развојни програми и на длабока партизација на општеството.

Затоа, не сум задоволен ниту од мојот личен учинок, иако јас сум поединец со независен статус како пратеник. Но, знаете, тоа не ме колеба да продолжам да се ангажирам, токму заради тие проблеми.


 Вие сте човек што не ги крие своите амбиции, особено претседателските. Што друго освен предвременоста на последните избори Ве охрабри да влезете во изборната трка, или процените дека случувањата не им погодуваа на Вашите реални шанси и од оваа позиција да направите многу повеќе за Македонија и нејзината иднина?

КОСТОВСКИ: Одговорот има повеќе аспекти од тие што ги споменувате. Сепак, основното објаснение лежи во Вашето претходно прашање, односно во длабоката партизација на општеството и гломазните, добро уиграни партиски машинерии. Доказ за тоа е нискиот процент на излезеност на избирачкото тело, што само по себе покажува дека граѓаните не се согласуваат со ваквата состојба и свесни се за последиците од практикувањето наметнат изборен процес.

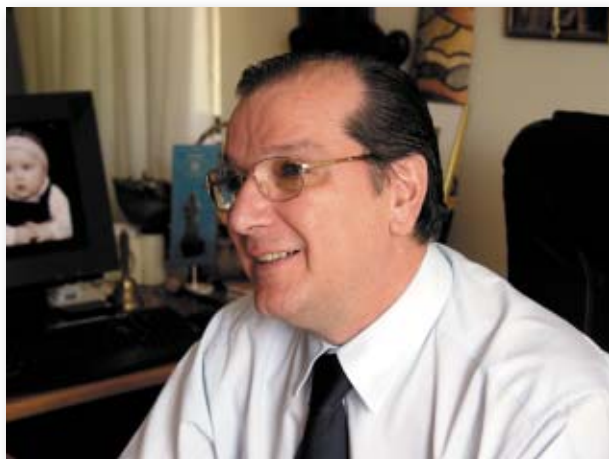
 Чувствувате ли изневереност и разочараност од развојот на настаните по победата (од 15 септември 2002 година) на последните парламентарни избори, особено заради најавуваниот економски бум?

КОСТОВСКИ: Ветувавме многу, јас верував и сè уште верувам дека тие ветувања се остварливи. За жал, не можев да претпоставам дека партиските и личните интереси ќе се стават над интересите на сите граѓани на Република Македонија.

Можеби, поради ваквите мои ставови, по победата на Коалицијата "За Македонија заедно" на 15 септември 2002 година, не бев активно вклучуван во процесите што беа важни за иднината на државата.

 Кога и како е можно да излеземе од вртлогот на сиромаштијата и сеопштата криза во која се наоѓа Македонија?

КОСТОВСКИ: Само со јасна економска стратегија, конзистентни закони и правна држава и сериозно и квалитетно приближување кон евростандардите. Наместо тоа, ние последниве



Сметам дека сегашната територијална поделба треба да остане непроменета во следните четири години. Во тоа меѓувреме, да се изработи концепт на територијална поделба што ќе одговара на реалните социо-економски, културни и граѓански потреби на Општината. Исто така, треба да се има предвид дека во овој период најверојатно ќе станеме членка на НАТО, ЕУ перспективите ќе станат многу појасни, циклусот на инвестиции посилен и индустриското производство во подем. Во такви услови, многу појасно и послободно ќе можат да се формираат идните општини и уверен сум тоа ќе биде во услови на значително намалено чувство на национална загроза.

години практично само кадровски се организираме, спроведуваме избори, се занимаваме со афери и слично. Демократскиот и пазарен амбиент се основните предуслови што ќе нè извлечат од вртлогот. Нив, за жал, сè уште ги нема на ниво на европски признати параметри.



Кога се во прашање ЕУ и НАТО повеќе сме на нивото на вербалното, а помалку на конкретната работа и реализација. Ке ни се случи ли и овој пат, како многу пати во историјата, да бидеме неподготвени за шансите на кои сме чекале стотици години, секогаш проектирајќи ја вината за неуспехот надвор од нашето неработење, неорганизираност, неединство?

КОСТОВСКИ: Јас веднаш по парламентарните избори побарав формирање посебно министерство за евроинтеграции. Идејата безмалку беше дочекана "на нож". Сега, по две години повторно ја "откриваме Америка"! Знаете што - изгубивме цели две години, неповратно! А идејата ми беше токму од тие причини: да не ни се повтори историјата!



Господине Костовски, во тек е носењето на пакетот закони за децентрализација и новата територијална поделба на Македонија. Дали сегашните предлози од Владата одат во насока на задоволување на потребите на граѓаните или станува збор за политички дил на владејачките елити кои според мислењето на многумина експерти ќе ја детерминира поделбата на Македонија по етничка основа. Како е Вашето размислување по ова прашање кое секако Македонија треба да ја извлече од сеопштата криза, но со сериозен ризик да потоне уште подлабоко во неа?



Од друга страна, имам впечаток дека се форсира пакетот закони за нова територијална поделба на Република Македонија. За мене тоа не е приоритет, особено затоа што секое избрзано решение може да има несогледливи последици што можат да доведат до територијална поделба на Република Македонија по етничка основа. За ваквите прашања, факторот време е многу значаен. Особено затоа што сè уште се свежи сеќавањата кај двата ентитета за случувањата во 2001 година.

Процесот на враќање на довербата ќе биде долг и бара трпение, бидејќи единствено нешто со што не може да се тргува е меѓусебната доверба. Таа се гради и стекнува, за што е потребно време.

Токму затоа сметам дека сегашната територијална поделба треба да остане непроменета во следните четири години. Во тоа меѓувреме, да се изработи концепт на територијална поделба што ќе одговара на реалните социо-економски, културни и граѓански потреби на Општината. Исто така, треба да се има предвид дека во овој период најверојатно ќе станеме членка на НАТО, ЕУ перспективите ќе станат многу појасни, циклусот на инвестиции посилен и индустриското производство во подем. Во такви услови, многу појасно и послободно ќе можат да се формираат идните општини и уверен сум тоа ќе биде во услови на значително намалено чувство на национална загроза. Противник сум на ставовите за просто и административно додавање рурални средини кон урбани центри. Тоа може да доведе до состојба вторите да го изгу-

КОСТОВСКИ: Морам да кажам дека за мене, решавањето на овие два пакети закони е од суштинско значење за иднината на нашата држава. Грешки за овие прашања не се дозволиви! Затоа, неопходна е целосна анализа и јавна дискусија по законите којашто на крајот треба да ја изрази волјата на граѓаните, а не политичките дилови меѓу владејачките партии. Според мене, постојат работи, т.е. закони што веднаш треба да ги донесеме, како на пример пакетот закони за децентрализацијата. Со нив, општините треба да бидат тие што ќе располагаат со финансиските средства на граѓаните кои живеат, работат и го полнат буџетот на општината. Тоа е модерен демократски процес што ние мора да го следиме за да одбезбедиме граѓанинот да има непосреден увид во управувањето со неговите средства.

Ктиторството на "Света Богородица" е израз на мојата желба да вратам дел од изгубениот идентитет на Скопје. На духовното и културно битисување на граѓаните. Тој храм е скопскиот Феникс. Моите намери се чисти и искрени и израз на религиозното семејно воспитание.



бат вотумот да го диктираат својот развој. А, имајќи предвид дека секојпат во историјата, па и во иднина, урбаните средини се основен двигател на економскиот развој, тоа може да предизвика назаднување. Сепак, убеден сум дека по овие прашања ќе победи разумот.



Вие сте човек кој совршено добро знае дека материјалното без духовното богатство е без идеја, без традиција, идентитет, без мотив и цел. Науката и културата се најважните столбови што ги крепат и корените и иднината на нашиот народ и држава. Може ли Вашата фондација "Трифун Костовски" да прерасне во поголема движечка сила, своевидно духовно-енергетско јадро во време кога тоа државата го прави бледо, без концепт и стихијно?

КОСТОВСКИ: Јас сестрано се обидувам да ги поддржам духовните и културните текови во Македонија и вон оваа Фондација. Без нив е илузорно да се помисли на опстанокот и просперитетот, особено на еден мал народ. Но, без државната грижа и интерес за тие теми, успех не е можен. Конечно за тоа и постојат државите, да го изразат суверенитетот и идентитетот на граѓаните и народите.



Неодамна дониравте поголема сума средства и за изградба на стариот храм "Света Богородица". Коментарите во јавноста, зошто тоа го правите се со широк спектар. Од прозаичните дека немате што да им правите на парите, до "подземните" дека многу вешто и долгорочно работите на Вашиот имиџ. Кој е искрениот мотив кога е во прашање

MAKEDONSKO SONCE

Mеѓа интервју

ТРИФУН КОСТОВСКИ





оваа скопска и македонска култна црква?

КОСТОВСКИ: Ктиторството на "Света Богородица" е израз на мојата желба да вратам дел од изгубениот идентитет на Скопје. На духовното и културно битисување на граѓаните. Тој храм е скопскиот Феникс. Моите намери се чисти и искрени и израз на религиозното семејно воспитание.



Форумот 2001, Институтот за стратегиски истражувања ЕУРО Балкан, освен што покажуваат дека Ви се мили и интелектуалните потенцијали на земјава, можеме ли од нив да ја добиеме и толку очекуваната национална стратегија за сепшт развој на Македонија?

КОСТОВСКИ: Ги помагам дел од невладините организации убеден дека интелектуалниот и научен потенцијал во земјава е недоволно искористен. Тие можат многу да помогнат во изградбата на националната стратегија. Најважно е луѓето со знаење и верба да се собираат околу идеите за иднината на мирот и напредокот на земјата.



Спортот, особено ракометот е нашиот голем и најмасовен репрезент, како дома така и во светот. Задоволен ли сте од случувањата во нашиот најтрофеен спорт, на клупско и на ниво на репрезентации и што треба да преземете (организациски) од позицијата претседател на Ракометната федерација на Македонија?

КОСТОВСКИ: Не сум задоволен од вкупните состојби во спортот. Фактот што во нашата извршна власт не постои посебно Министерство за спорт, туку постои Агенција за спорт и млади, само по себе говори дека спортот генерално е занемарен.

Ракометот како посебна дисциплина, исто така, ги чувствува последиците од ваквиот пристап на Владата кон спортот. Помошта за опстојувањето и развојот на овој спорт се минимални од страната на Агенцијата за спорт и млади.

Сегашното високо ниво на овој спорт пред сè се должи на ентузијазмот на луѓето што работат и спонзорите кои го сакаат овој спорт. Но, ова не смее да биде единствената карика за развојот на овој спорт во Република Македонија. Напротив, мора да постои изграден систем на финансирање, изработен и поддржан од Владата што ќе овозможи континуитет на овој спорт. Дотолку повеќе што ракометот не е спорт што овозможува враќање на инвестираните средства.

Од друга страна, не е спорен фактот дека сме задоволни од начинот и нивото на нашето претставување како Република Македонија на клупско и национално ниво. На клупско ниво, "Вардар Ватростална" е постојан учесник на Лигата на шампиони, додека "Кометал Ѓорче Петров" оваа година е шестопласирана екипа во Европа. На национално ниво, оваа пролет ги игравме баражните натпревари за учество на сениорските репрезентации - мажи и жени, за Европско - жени и Светско првенство - мажи. Не успеавме да се квалификуваме во завршните натпреварувања. Причините за ваквата состојба ќе бидат разгледани на следниот Управен одбор на Ракометната федерација на Македонија. Секако дека ќе работиме и натаму да ги отстраниме причините што доведоа до ваквата состојба и да се вратиме како учесници на следните европски и светски манифестации.

Како што ви е познато, организатори сме на Европското првенство за жени - сениорки за 2008 година и со голема веројатност очекуваме од Светската ракометна федерација да ни ја додели организацијата на Младинското светско првенство - мажи за 2007 година. Поради овие два организации, неопходно е во најкус рок да се изградат спортски објекти - сали со висок стандард. Навистина се работи за промоција на Република Македонија и затоа Владата треба да има разбирање, да отвори широк фронт на изградба на сали низ државата. Со вакви инфраструктурни објекти ќе биде посилен стимулот за развој на спортот во РМ.



Од колкаво значење воопшто и посебно за Македонија е Вашето членство во МКГ (Меѓународна кризна група)?

КОСТОВСКИ: Се обидувам тоа да биде значајно за Македонија пред сè, но и за регионот. Тоа е високо респектирана организација во светот и целта ѝ е превенција на конфликти. Составот на групата е исклучителен и тоа е шанса повеќе за промоција на Македонија и нејзините интереси.



Господине Костовски, за крај, нормално, верувате ли во иднината на Македонија, како држава со концепт, просперитетна, држава на благосостојба, респектирана и рамноправна членка во меѓународната заедница?

КОСТОВСКИ: Да. Верувам и се надевам дека ќе ги преболиме транзициите и кризите ако останеме свесни за значењето на сопствените традиции и нашата европска припадност.

